

קול צופיד

מרון הראשון לציון הרה"ג המקובל הא-לקי
הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

וירא - תשנ"ט - מאת מרון הראשון לציון הרה"ג מרדכי אליהו זצוק"ל

השיעור לעילוי נשמת :

מרון הראשון לציון הרה"ג מרדכי אליהו זצוק"ל
ורבי יעקב יוסף בן מרגלית זצ"ל

פרשת השבוע : וירא

השיעור נמסר ע"י הרב מרדכי אליהו זצוק"ל, בשנת תשנ"ט.

מצות ביקור חולים

מצוה גדולה וחשובה היא מצות ביקור חולים, וכבר דרש רבי עקיבא לפני תלמידיו כמה צריך להזהר במצוה זו נדרים לט. ואמרה שם הגמרא "כל המבקר את החולה - גורם לו שיחיה". וכתב הרמב"ם פ"ד מהלכות אבל ה"ד "בקר חולים - מצוה על הכל אפילו גדול מבקר את הקטן, ומבקרין הרבה פעמים ביום, וכל המוסיף - משובח ובלבד שלא יטריח". "וכל המבקר את החולה כאלו נטל מחוליו והקל מעליו, וכל שאינו מבקר - כאילו שופך דמים".

ויש בכלל מצוה זו שני ענינים:

א. לבקר את החולה, לשאול לראות במה אפשר לעזור לו, ולסייע לו ברחיצה, שטיפת הבית, להזמין רופא או להביא תרופות וכל הדרוש לו.

ב. "מבקש עליו רחמים שיחיה" - כלשון הגמרא.

ועל כן מי שנכנס לבקר חולה ואומר לו רק "תהיה בריא" הרי לא סייע לו, לא הכין את צרכיו וגם לא התפלל עליו ולכן לא קיים המצוה. אלא צריך לאמר לו: "ישלח לך רפואה שלמה. ומהקדוש ברוך הוא למדנו מהי חשיבות המצוה שהלך לבקר את אברהם אבינו ביום השלישי למילתו בהיותו כואב "ובא הקב"ה ושאל בשלומי" רש"י בלבד לא רפא אותו ולמדנו שגם אם לא מרפא או מסייע לרפוי יש מצוה. ולמרות שאח"כ שלח אליו את המלאך רפאל לרפאותו בכל זאת בא לבקרו ולשאול בשלמו. ועל כן, יש להשתדל לקיים מצוה זו כהלכתה, לבקר את החולה, לא להטריח עליו, ואם הוא בבית חולים, להזהר לא להטריח על החולים שנמצאים בקרבתו. להתפלל עליו, לומר לו "שהקדוש ברוך הוא ישלח לך רפואה שלימה". ולשאול, לראות במה ניתן לסייע לו להכין לו תבשילים נקות את הבית וכל כיוצא בזה.

וה' רופא חולי עמו ישראל ישלח לכל החולים רפואה שלימה ויקויים בנו "והסירותי מחלה מקרבך" - "כי אני ה' רופאך".

חינוך הילדים

הקב"ה מעיד על אברהם אבינו "כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמר דרך ה' לעשות צדקה ומשפט, למען הביא ה' על אברהם את אשר דיבר עליו". הסביר רש"י "כי ידעתיו - לשון חיבה" והסביר האו"ח הקדוש "פירוש, ידע ה' אברהם כי ישתדל עם בניו להטיב".

אתמול היה יום ההילולא של מו"ר דודי הרה"ג ראש הישיבה - פורת יוסף - הרב יהודא צדקה ע"ה, שכתב בספרו באור לפסוק

זה, ובדרשותיו בעל פה אמר זאת בהתלהבות גדולה מאוד. כל הנסיונות בהן נתנסה אברהם אבינו, כבשן האש, לך לך וכו' - לא גרמו לו לכך שהקב"ה יגיד עליו כי ידעתיו. ורק העובדה "למען אשר יצוה את בניו" - היא זו שגרמה לו לביטוי חיבה מאת ה'. והוסיף ראש הישיבה ואמר, יש המחנכים את בניהם לתורה ויראת שמים, אך יש המחנכים לא רק את הבנים אלא גורמים לכך שבניהם ילמדו את בניהם גם כך - "ואת ביתו אחריו" ואז בניו, נכדיו, צאצאיו וכל יוצאי חלציו הולכים בדרך התורה והמצוה. ובזה זכה אברהם אבינו שיאמר עליו "כי ידעתיו" ולמען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו היא שגרמה לכך את הביטוי הנפלא של לשון חיבה.

שמירת שבת בדורנו

חז"ל מלמדים אותנו שהאבות קיימו את כל התורה כולה, שתי כליותיו של אברהם אבינו נעשו לו כשני לוחות ולמדוהו את כל התורה. ואמר הקב"ה "ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדורותם", כבר פירשנו פסוק זה "לדורותם" - כי בכל דור ודור יש המצאות חדשות, מכשירים חדשים, כלים חדשים, ותמיד יש הלכות שצריך לישמש בכל דור ודור לפי כליו ומכשיריו - וזהו לדורותם. ויש עוד לבאר, יש אנשים שטוענים כי מצות שמירת שבת היתה בימיהם, בימים שהיה קשה מאוד להוציא אש מהרעפים, משחיקת אבנים ועוד. אבל בימינו הם אומרים שחלילה וחס אין אסור הדלקה וכיבוי, כי אדם מרים כפתור או לוחץ ודי בזה.

הקב"ה היודע תעלומות וכל העתידות נגלות לפניו הזהיר אותנו "לעשות את השבת לדורותם" הדלקת אש נאסרה לדורותיה בכל דור ודור לפי ההדלקות הקודמות וההדלקות החדשות". אין הבדל בין הוצאת אש מרעפים, הדלקת כפתור, או דיבור למחשב המזהה את קולך ומדליק עבורך מכשיר או אש - כל אלה איסורים דאורייתא הם. וכבר בררו האחרונים שיטות בהלכה מהו איסור החשמל בשבת.

הקדוש ברוך הוא קבע מהן המלאכות האסורות, ומהן המותרות, ואנו עושים את רצונו. זהו רצונו, איננו יודעים למה מלאכה זו נאסרה וזו לא נאסרה, וצריך להזהר בשמירת שבת כהלכתה בכל דקדוקיה ומשפטיה מדאורייתא ומדרבנן עם פרטי פרטיה.

כובע עם שולים

בכלל המלאכות יש מלאכת אוהל - מאהיל שאסור להאהיל בשבת ויש הרבה פרטים שצריך להזהר בהם בפרט בארץ.

הגמרא שבת קלח: כותבת על כובע עם שולים, "אמר רב ששת בריה דרב אידי האי סיאנא שרי. והאי תמר סיאנא אסור? לא קשיא: האי דאית ביה טפח, הא דלית ביה טפח".

במקום אחד כתוב שמותר לחבוש כובע עם שולים ובמקום שני כתוב שאסור, מסבירה הגמרא אם יש בשולים טפח - אסור, אם פחות - מותר.

ויש בזה מחלוקת רש"י ותוספות מהי הבעיה בכובע עם שולים של טפח ומעלה, והרמב"ם והשו"ע כתבו את שני הדינים כדלקמן.

קול צופיך

מנחם הראשון לציון הרה"ג המקובל הא-לקי
הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

וירא - תשנ"ט - מאת מנחם הראשון לציון הרה"ג מרדכי אליהו זצוק"ל

מחמירים כדעת השולחן ערוך שלא ללבוש כובע עם שוליים רחבים טפח 8 ס"מ והם קשיחים ולא מתכופפים ועיין בשער הכוונות דף ע"ד המובא בכה"ח ס"ק רל"ז שלדעת האר"י יש לאסור.

התעטפות בציצית

בכלל צריך לדעת שמי שמתפלל בלא עיטוף ראשו בציצית לא קיים מצות ציצית, ולכל הפחות צריך לעמוד ב'עמידה' עם ראש מכוסה בציצית. ומי שלא כסה ראשו, ולא חגר חגורתו לפני התפילה לפחות לא קיים מצות "הכון" כראוי שו"ע צ"א. ובשבת אין שום בעיה להתעטף ולכסות את ראשו בטלית ואין בזה איסור של אוהל ועיין כה"ח ס"ק רל"ט ומ"ב ס"ק קנ"ב.

כסוי ניילון לכובעים

יש בימינו כיסויי ניילון לכובעי נשים או גברים, אם אדם שם את הכיסוי על הכובע כדי לשמור על הכובע מגשם הרי אסור לו לעשות כן במקום שאין ערוך כי זה נקרא - "אצולי טינוף" שבת י"א ויש בזה מחלוקת האחרונים אם להתיר או לאסור ועיין שו"ע סי' ש"א סעי' י"ג י"ד.

העצה היעוצה היא: אדם שרוצה לשים ניילון על המגבעת יאמר או אפילו רק יחשוב שהוא עושה כן כדי שהכובע לא ירטב והגשם יחדור לראשו, ונמצא שהוא דואג לגופו ולא לכובע ולכן זה מותר. וכן תאמר האשה אם שמה ניילון על הצעיף או הכובע.

וללכת בשבת עם מעיל שמחובר לו כובע אפילו בכפתורים - מותר.

שריכת שרוך

יש שרוכים שמבוגרים שמים בנעליים - והם אינם מחליפים אותם בתדירות גבוהה, יש שרוכי ילדים שהם משחקים בהם ומחליפים אותם פעמים רבות. ויש שרוכים בכובעים או במעילים ונבאר את דיניהם:

לקשור את שני חוטי הכובע בשבת כדי שהכובע יהיה מהודק לגוף מותר אבל לא בשני קשרים אלא בקשר עניבה.

אבל להחזיר שרוך שיצא מנעלים או שרוך שיצא מכובע מותר רק בשלושה התנאים הבאים:

א. אסור לשים שרוך חדש שלא השתמשו בו, אבל שרוך שהשתמשו בו מותר להחזירו. ולכן כשקונים שרוכים לנעלי ילדים, טוב לקחת שרוך ביום חול לשרוך אותו ונעל ולהוציאו. כדי שאם בשבת יפול שרוך - אפשר לשים אחר משומש במקומו.

ב. שרוך של מעיל, כובע, שיצא ממקומו - אם מקום השרוך רחב ואפשר להחזירו בקלות - מותר, אם צריך להחזירו בכח על ידי סיכת ראש וכיוצא בזה - אסור.

ג. כובעים שיש בהם שרוך שהוא קשור בקצהו, יש חשש שאם נכניס חוט נקשור אותו כרגיל וזה אסור. כפי שכתבו התוס' שבת דף מ"ח ועיין שו"ע סי' ש"ז סעי' ב' וכה"ח ומש"ב שם

א. כובע אסור ברה"ר שלא יטלטל ארבע אמות

הסביר רש"י בהתחלה שאסור ללכת עם כובע כזה רחב שוליים "משום אוהל" אך שאלה הגמרא אם אדם מניח טלית על ראשו ומרחיקה מראשו טפח - האם זה יאסר? עונה הגמרא שזה בודאי מותר אלא האיסור בכובע הוא בכובע שאינו מהודק.

והטעם לפי רש"י: "אלא, טעמא לאו משום אוהל הוא, אלא משום שלא יגביהנו הרוח מראשו ואתי לאתויי ארבע אמות הלכך, מיהדק בראשו שפיר - שרי לא מיהדק - אסור".

על כן אדם שילך ברחוב במקום שאין בו עירוב, אם תבוא הרוח ותעיף את המגבעת או את הכיפה שלו, יש חשש שילך יקח את הכיפה יחזיק אותה בידו כשהוא מהלך ארבע אמות.

אם ניקח את הכיפה - עבר עבירה אחת, טלטל אותה ארבע אמות במקום שאין עירוב - עבר עבירה שניה. ולכן, למעשה, כשאדם יוצא לרחוב כשאין עירוב יהדק את הכובע לראשו, או יקשור את הכיפה עם סרט באופן שמותר לקשור בשבת או סיכה.

כשמשמש בסיכה, יבדקנה ביום חול שאינה תולשת שערות. כי אם תולשת שערות, אז אסור לו להשתמש בסיכה בשבת כיון שזה תולש. ויש להזהר מאוד בענין זה!

ויש גם אפשרות לשים צעיף על הכיפה בתנאים דלהלן.

ומי שרוצה לצאת לרחוב עם כיפה - לא משנה איזו כיפה, כל הכיפות אהובות כולם אהובים כולם ברוכים - אם יצא עם קטנה, בודאי תעוף לו ועלול להכשל בטלטולה. ובכלל יש להזהר משום יראת שמים לשים כיפה גדולה לפחות בגודל טפח, ובאופן שמכסה את רוב הראש.

ועל כן לפי רש"י ונפסקה הלכה זו גם בשולחן ערוך אם יש חשש שהכובע - הכיפה יעופו ברוח במקום שאין עירוב, אין ללכת בכובע בלי להדק אותו.

וזה לשון השו"ע סי' מ"א "לצאת בשבת בכובע שבראשו העשוי להגן עליו מפני החמה - יש מי שאוסר משום דחיישין שמגביהנו הרוח מראשו ואתי לאתויי ד"א ברשות הרבים, אלא אם כן הוא מהודק בראשו... או שהוא עמוק... או שהוא קשור" וזה לפי רש"י וכן פסקו לפי רבינו חננאל המובא בתוס' שם, כדלהלן.

ב. כובע אסור מדין אוהל

יש מגבעות עם שוליים ברוחב 8 ס"מ ויותר, או מצחיות ברוחב טפח.

לדעת התוס' אסור ללכת עם כובע כזה שהרי זה דומה לאוהל. וכך פסק השולחן ערוך: "כובע שהוא מתפשט להלן מראשו טפח - אסור להניחו בראשו ואפילו בבית משום אוהל" שם סימן ש"א סעיף מ' ורמב"ם פרק כ"ב הלכה ל"א.

למעשה יש הבדל בין סוגי הכובעים אם זו מצחיה קשוחה, שולי הכובע קשים שאינם נכפפים והם ברוחב טפח - אסור ללבוש כובע כזה בשבת גם בבית.

אמנם רבינו זלמן שו"ע הרב הקל ואמר שהשוליים הרחבים של הכובעים אינם לשם אוהל אלא לשם יופי - מכל מקום אנו

קול צופיך

מנחם הראשון לציון הרה"ג המקובל הא-לקי
הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

וירא - תשנ"ט - מאת מנחם הראשון לציון הרה"ג מרדכי אליהו זצוק"ל

באחי' ש"ש ויקהל ה' כה"ח ש"י"ג אות ע' וכן אם הידיית
נתעקמה אין לישרה עיין בא"ח שם י"ב.

דין אהל

יש שלשה סוגי בנין: א. בנין עראי ובנין קבע, ב. אהל עראי
וקבע, ג. תוספת ארעי וקבע.
בבנין - כל מה שתוסף - אסור "העושה אהל קבוע חייב משום
בונה. לפיכך אין עושין אהל עראי לכתחילה גזירה שמא יעשה
או יסתור אהל קבוע". רמב"ם פכ"ה הכ"ז. ועיין גמרא שבת
קכ"ה ב' באהל יש תוספת מותרת ותוספת אסורה. כיצד
תוספת אסורה? אם היתה מחצלת פרוסה עלי"ג עמודים וגלגל
אותה בערב שבת עד הסוף אסור בשבת לפרוס אותה. אבל אם
שייר מערב שבת טפח מהמחצלת מתוח הרי יש כאן אהל עראי
וכשיפתח את שאר המחצלת הרי הוא מוסיף על אהל עראי
ומותר. וכלשון הרמב"ם שם: "ומותר להוסיף על אהל עראי,
כיצד? טלית שהיתה פרוסה על העמודים או על הכתלים
והיתה כרוכה קודם השבת, אם נשאר ממנה גג טפח מתוח הרי
זה מותר את כולה בשבת עד שיעשה אהל גדול וכן כל כיו"ב".
עכ"ל. ומותר להוסיף במקרה כזה עוד מחצלות ולא דוקא
המחצלת הראשונה. עיין בא"ח ש"ש שמות י"א ושו"ע הגר"ז
וכה"ח שט"ו, אות כ"ד. אבל להוסיף בנין אפילו עראי על בנין
קבע אסור וכן אסור להכין כיסוי אפילו זמני ואפילו בלי
מחיצה.

מחיצה

מותר לעשות מחיצות עראי בשבת אם מטרתן היא לצניעות או
להגן מפני השמש אבל מחיצה להתיר - אסורה וכגון שיש שני
בתים משני צידי רשות הרבים ורוצה לטלטל ביניהם אסור לו
ליקח מחיצה ולשים ברה"ר ובכך יהפוך את רה"ר לרשות
היחיד. או כגון סוכה בת שלש דפנות שאחת מדפנותיה נפלה
בשבת - אסור לו להעמיד דופן שלישית כי היא מכשירה את
הסוכה ומחיצה המתרת - אסורה. והטעם לאיסור מחיצה
המתרת - כתב בשו"ע הגר"ז סי' שט"ו שבכך הוא יוצר בשבת
רשות חדשה. והנפ"מ בזה כותב המג"א סי"ק ג' שמותר יהיה
לתלות וילון כנגד הספרים בחדרו כיון שאינו עשוי למחיצה
וגם נע ונד ברוח וזה רק לצניעות בעלמא עיין כה"ח אות טו"ב
ולמעשה לא פוסקים כמוהו אם זה מחיצה המותרת. וכן מותר
לתלות וילון פני הפתח במקום הדלת אע"פ שהוא תלוי שם
בקביעות כיון שהוא נע ונד ברוח ואינו מעכב לעוברים ושבים
לעבור שם. כ בא"ח ש"ש שמות ג' כמובן שמחיצת עראי
שמותרת זה רק בתנאי שלא יתקע במסמר או נעץ או בקשר
של קיימא.

דין אהל במיטה ושולחן

פעם היו מרכיבים רגלי המיטה בתוך המסגרת וזה אסור
משום תוקע. אבל אם המסגרת כבר מורכבת וצריך להניח
עליה לוח עץ - מותר לעשות כן בשבת כיון שאינו מתכוון
להשתמש באויר שתחתיו אבל אם יש למטה מחיצות גמורות
עד הארץ - צריך להחמיר ולא להניח הלוח עליה כיון שדך

חגורה

כתב "הבן איש חי להוציא חגורה, ולהעביר ממכנסים
למכנסים מותר בימינו לכל הדעות הן מצד שהלולאות רחבות
והן מצד שלחגורות בימינו יש חשיבות בפני עצמן ואין
מתבטלות כלפי המכנסים עיין בא"ח ש"ש כי-תשא אות ז'.

תיקון חגורה

יש חגורות שניתן לקצר אותן ויש אבזם בראש החגורה עם
שיניים, פותחים את הברזל וסוגרים על החגורה - זאת אסור
לעשות בשבת משום תוקע, משום בונה, ועושה כלי.
כלים מתקפלים

עוד מדין תוקע:

יש מיטות שעם פתיחתן אפשר להשתמש בהן וכן כסא נוח
שנפתח באופן כזה, מותר לפתוח ביום שבת שו"ע סי' שט"ו
סעי' ה' אבל מיטה או כסא שיש צורך לתקוע, היינו לחבר חלק
עם חלק ע"י תקיעה, אסור בשבת שם סעי' ג'. וכן אם יש
ברגליות המיטה או הכסא גומי תקוע, אם נפל, בין שנפל בחול
או בשבת אסור להחזירו בשבת אפילו בצורה רופפת מאחר
ותמיד הוא תקוע. עיין רמב"ם פכ"ה הכ"ה ובכס"מ שם אם
חייב מן התורה או רק מדרבנן.

יש סטנדרים שאפשר להגביה ולהנמיך לפי גובה הלומד ע"י
מסמר מתכת שמכניסים באחד החורים ברגלי הסטנדר וזה
מותר כיוון שאינו מכניס בהידוק ואינו תוקע. אבל סטנדרים
שמשנים גובהם וזוויתם ע"י הברגה - אסור כיוון שמהדק
ההברגה נחשב תוקע.

משקפיים שהידיית התרופפה או שחושש שתפול הזכוכית -
אסור להדק ההברגה אפילו בסיכת ראש או בציפורן משום
מתקן כלי וע"כ אם חושש שיצטרך לחזק ההברגות של
משקפיו בשבת יעשה כן כבר מערב שבת.

שעון יד עם רצועת עור - אין בעיה של תוקע בסגירת הרצועה.
אבל ישנם שעונים עם רצועת מתכת שאפשר להצר או להרחיב
הרצועה ע"י לשונית מתכת שנפתחת ונסגרת - אסור משום
תוקע.

שולחן שאפשר להרחיבו בשעת הצורך ע"י פלטות עץ נוספות
והפלטות הללו מתחברות ע"י מסמר עץ שנכנס בתוך נקב
בפלטת הגדולה - זה לכאורה אסור משום תוקע וכתב הרמב"ם
פ"י מהלי שבת הי"ג "המכניס יד הקרדום בתוך העין שלו -
הרי זה תולדת בונה וכן כל כיו"ב. וכן התוקע עץ בעץ בין
שתקע במסמר בין שתקע בעץ בעצמו היינו ע"י לחץ עד
שנתאחד - הרי זה תולדת בונה וחייב." עכ"ל. וע"כ מי שקונה
היום שולחן כזה או שכבר יש לו שולחן כזה בביתו - ירחיב
מעט את החורים שלתוכם נכנס מסמר העץ ואז יוכל לפתוח
השולחן בשבת ללא חשש ועיין שו"ע סי' ש"י"ג סעי' ט'.

וכן סכ"מ שידיותיו עשויים חומר אחר כגון פלסטיק או עץ
כיוון שחיבור הידיית לכלי עשוי לקיום - אסור להדקו וצריך
להיזהר בזה תוך כדי הארוחה שלא יחזיר הידיית שיצאה. עיין

קול צופיך

מִן הָרֹאשׁוֹן לְצִיּוֹן הָרֶה"ג הַמְּקוּבֵּל הָא-לֵקִי
הֶרֶב מֵרַדְכִי אֵלֵיהוּ זְצוּק"ל

וִירָא - תִּשְׁנִי"ט - מֵאֵת מִן הָרֹאשׁוֹן לְצִיּוֹן הָרֶה"ג מֵרַדְכִי אֵלֵיהוּ זְצוּק"ל

גשם יפתח אותה. ב. באמת שמא יפתח אותה. ועיין בזה ביאור להלכה עמוד קכ"ד, ושערי תשובה סי' ש"א סע' מ. וכה"ח שט"ו ס"ק ג' וברכ"י שם. וכלכלת שבת בדין אוהל.

מטריה של נשים

יש מטטריות המיוחדות לנשים ויש מטטריות המיוחדות לגברים הניכרות בצורתן ובצבען. יש מי שסובר שגם בזה יש להחמיר שלא תלבש אשה כלי גבר ולא גבר כלי אשה. ויש מי שמקל לשימוש חד פעמי. ראוי להחמיר ולהזהר בזה כיון שמטטריות אשה ניכרת והיא שונה ממטטרת גבר.

תשובה לשואלים

פסיקה לפי הקבלה

שאלה: האם ראוי להחמיר לנהוג להלכה לדעת המקובלים?
תשובה: בזוהר הקדוש כתוב שבזכות לימוד הזוהר הקדוש - "בדא יפקון עמא מגלותא".

ואשרינו שרבינו האר"י ז"ל וג"ע החיד"א עליהם השלום התקינו לנו את לימוד "חק לישראל" שיש בו גם תורה, משנה, גמרא, זוהר, מוסר והלכה.

ואגב ראוי לסיים בקריאת הלכה ולא מוסר, משום שהנפטר מחבירו צריך להפטר בדבר הלכה. ומי שנבצר ממנו לקרוא את החוק ביום חול, ישתדל לקרותו ביום שבת, ורבים רבים נוהגים ללמוד, לקרוא בזוהר הקדוש ואף על פי שאינם מבינים הרי הנשמה מאירה ומזהירה מהזוהר הקדוש.

ובהיות שהתנא הקדוש הרשב"י זיע"א אמר שבזכות הזוהר הקדוש תבוא הגאולה ראוי לנהוג להלכה כדעת המקובלים.

אך, יש דברים בקבלה שלא נוהגים כך כגון, לפי הזוהר הקדוש אין אוכלים בשר אחרי חלב או חלב אחרי בשר בתוך עשרים וארבע שעות.

ומה שלא נהגו אבותינו איננו נוהגים לעשות אך מה שנהגו אבותינו - ובפרט כמבואר בספרי מרן גאון עוזנו ותפארתנו ה"בן איש חי" - רבנו יוסף חיים, יש לנהוג כמותו.

אולם מי שמתחיל במנהג חדש יאמר תחילה "בלי נדר אני מתחיל לנהוג במנהג זה". ומי שנוהג במנהג פעם אחת וחשב להמשיך או נהג במנהג ג' פעמים גם אם לא חשב להמשיך ולא אמר בתחילה "בלי נדר" - צריך לעשות התרה למנהגו.

ויהי רצון שנוזהר לגאולה שלימה בזכות התנאים והאמוראים בזכות הזוהר הקדוש.

ויהי רצון שהקדוש ברוך הוא יפר את עצת אויבינו "חרבם תבוא בלבם וקשותם תשברנה" ונוזהר לשבת בנחלת אבותינו המובטחת שהיא ארץ טובה ורחבה, יותר משתי גדות לירדן. ויקויים בנו "והיו מלכים אומניך ושרותיהם מניקותיך אפים ארץ ישתחו לך ועפר רגליך ילחכו וידעת כי אני ה' אשר לא יבושו קווי".

*רוצים לקבל קול צופיך באמייל כל שבוע !!

שלחו לנו בבקשה באמייל ל- webmaster@harav.org

אנשים להניח חפצים תחת המיטה. למעשה, לפי דעת השו"ע סי' שט"ו סע' כ"ב בין מיטה בין שולחן אם יש להם רגליות כעין מחיצה מלוח ממש, אסור להרכיבם בשבת אפילו שאין בהם דין תוקע משום אוהל. אולם אם הרגלים עשויות רק מקונדוסים, עמודים, במיטה מחמירים כי רגילים להניח תחתיה נעלים וכדומה, ובשולחן מקילים כי לא רגילים להשתמש מתחת לשולחן אלא בפעמים נדירות ועיין מש"ב שם סי"ק כ"ב שיש מקילים אבל לדעת בא"ח שמות ש"ש אות ו' להחמיר במיטה ולהקל בשולחן עם רגלים בלבד וע"כ מותר יהיה להניח הלוח על גביו. וכן בימינו שיש שולחן נייד המורכב מלוח עץ המונח ע"ג "חמורים" מברזל - מותר להניחו כרגיל. שו"ע שט"ו ג ובא"ח שם ה'.

מפת שולחן

מה יהיה הדין בשולחן שהמפה עוטפת אותו גם מצדדיו ויורדת עד לארץ, האם זה כמו מחיצות? הרב כה"ח כותב ע"פ הר"ן שצריך שני תנאים כדי לאסור - שתהיה מחיצה וגם שצריך לאויר שתחתיה, וע"כ במפה יהיה מותר כיון שאינו צריך שתסגור לו את האויר בשולחן. וגם אינו משתמש מתחת השולחן ועיין כה"ח שם סי"ק נ"א ונ"ג ומש"ב סי"ק ל"א.

כילה של תינוק

כילה של תינוק על המיטה או על העגלה - אסור להניח בשבת ובפרט שבעגלה בד"כ יש מחיצות בגובה טפח, אא"כ יתקיים אחד משני התנאים: א. טפח מהכילה פתוח מערב שבת. ב. או שיניח בשבת את הכילה בגובה פחות, מטפח ואז אינו נחשב אהל אלא שמיכה. ומי שמתכסה בשמיכה כמובן אין לו בעיה, וכן מי ששם על עצמו 'כילה' להגן מפני הזבובים הרי זה מותר. אבל אם ישים את הכילה מעליו בגובה טפח, באמצעות עמודי המיטה וכדומה - הרי זה אסור משום אוהל.

עגלה עם גגון

עגלות ילדים עם גגון. לדעת החזו"א או"ח נ"ב ו - מותר לפתוח ולסגור בשבת את הגגון כיון שנחשב כמו חלון שפותחים וסוגרים ואע"פ שמתכוין להאחיל על התינוק. אמנם יש מחלוקת בזה באחרונים וסוברים שכיון שמתכוון להאחיל ממש הרי זה כל תכלית הגגון. ובפרט שיש בעגלה מחיצות - זה יותר חמור ואסור לפתוח בשבת וע"כ יגביה מערב שבת טפח מהגגון ובשבת יוכל לפתוח השאר ללא חשש.

מטריה

פתיחת מטריה בשבת. הבא"ח שם ח' פסק שדינה כמוקצה ואסור לטלטלה. אמנם יש שפסקו שמותר לפתחה מער"ש ולשאת אותה בשבת אבל כתב הבא"ח שבעצם ההרמה עושה אהל וע"כ אסור. והפני יהושע והנודע ביהודה האריכו בזה ופסק הנו"ב כיון שיש מקום לדון להיתר ולאסור - עכ"פ מפני מראית עין יש לאסור ללכת במטריה פתוחה מער"ש כיוון שמי יודע מתי פתחו אותה. וע"פ זה אסור ללכת עם מטריה אפילו סגורה בתור מקל משתי סיבות: א. יחשדו בו שבזמן שירד

